

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ
ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

(Суми, 28–29 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ
ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

За загальною редакцією Л.В.Однодворець та І.М. Пазухи

(Суми, 28–29 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

Програмний комітет:

Голова - *Проценко С.І.*, декан факультету електроніки та інформаційних технологій СумДУ, д.ф.-м.н., професор
Заступник голови - *Однодворець Л.В.*, професор кафедри прикладної фізики СумДУ, д.ф.-м.н., доцент

Члени програмного комітету:

Проценко І.Ю., завідувач кафедри прикладної фізики СумДУ, д.ф.-м.н., професор
Чорноус А.М., проректор з наукової роботи СумДУ, д.ф.-м.н., професор
Юскаєв В.Б., начальник організаційно-методичного управління СумДУ, к.т.н., доцент
Алексенко О.В., заступник декана факультету електроніки та інформаційних технологій з методичної роботи СумДУ, к.т.н., доцент
Салтикова А.І., доцент кафедри фізики і методики навчання фізики СумДПУ, к.ф.-м.н., доцент

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМПІТЕТ:

Голова - *Шумакова Н.І.*, доцент кафедри прикладної фізики СумДУ, к.ф.-м.н., доцент
Заступник голови - *Пазуха І.М.*, старший викладач кафедри прикладної фізики СумДУ, к.ф.-м.н.

Члени організаційного комітету:

Ткач О.П., старший викладач кафедри прикладної фізики СумДУ, к.ф.-м.н.;
Гричановська Т.М., завідувач кафедри електронних приладів і автоматики КІСумДУ, к.ф.-м.н.
Шабельник Ю.М., асистент кафедри прикладної фізики СумДУ, к.ф.-м.н.

СЕКЦІЯ 1: Особливості самостійної роботи студентів при вивченні дисциплін гуманітарного, природничого і технологічного циклів

Сучасні шляхи організації самостійною роботою студентів в умовах дистанційного навчання

Рясна О.В., ст. викладач

*Сумський національний аграрний університет,
кафедра проектування технічних систем*

Однією з першорядних завдань є розвиток системи вищої освіти, підвищення якості викладання і її ефективності. Саме Вузам належить провідна роль у підготовці фахівців вищої кваліфікації, що володіють глибокими теоретичними й практичними професійними знаннями.

Найважливіша умова підвищення ефективності навчання - психологічна, теоретична й практична готовність студентів до самостійної роботи. У той же час відомо, що рівень довузівської підготовки студентів дуже низький. Тому задачею викладачів вищої школи є доучування їх методам самостійної роботи шляхом формування культури навчальної праці, що дозволить майбутньому фахівцеві не тільки адаптуватися до вузівських умов навчання, але й створить передумови постійного професійного росту протягом усієї трудової діяльності. Складність розв'язку цього завдання вимагає постійного вдосконалювання навчального процесу й, зокрема, постановки самостійної роботи студентів (СРС) на наукову основу.

Багаточисленні дослідження в цій області свідчать про відсутність належного порядку в плануванні СРС як за обсягом, так і за часом, про низький «коефіцієнт корисної дії» цього виду навчального процесу. Організацію СРС починають із визначення часу, необхідного для вивчення кожної дисципліни протягом року, беручи до уваги кількість запланованих годин для її вивчення й необхідний рівень засвоєння матеріалу.

Організацію СРС можна розпочати одночасно по декільком напрямкам: розробка приватних алгоритмів розв'язку типових завдань; розробка навчальних програм, як більш високій щабель алгоритмізації; індивідуалізація самостійних робіт; спеціалізація самостійної роботи з урахуванням практичних завдань по спеціальності; розробка систем рефератів по окремих розділах лекційних курсів; розробка спеціальних методів навчання;

СЕКЦІЯ 1: Особливості самостійної роботи студентів при вивченні дисциплін гуманітарного, природничого і технологічного циклів

забезпечення спеціальною й довідковою літературою, застосування персональних комп'ютерів і т.д. Такий підхід до організації СРС вимагає чіткого керування нею, що припускає: формалізацію, організацію, контроль виконання та визначення ефективності.

Формалізація СРС повинна проводитися у декілька прийомів. Успіх в організації й керуванні СРС неможливий без чіткої системи контролю над нею. При цьому контроль у вигляді приймання виконаних робіт наприкінці вивчення модуля неефективний, тому що не організує планомірну роботу студента протягом усього семестру, а викладачеві не забезпечує зворотного зв'язку. Найбільш ефективне календарне планування контролю поетапного виконання самостійної роботи студентів.

Позитивними якостями навчання за НП, виявленими на основі практичного впровадження НП у навчальний процес, з'явилися: чітка організація практичних занять; усунення тимчасового розриву між ознайомленням з новим матеріалом і контролем досягнутих знань; диференціювання масового навчання; цілеспрямоване навчання прийомам самостійної роботи. Результати впровадження НП у навчальний процес дозволили зробити висновки, що роботу по впровадженню навчальної програми необхідно продовжувати, тому що загальний план побудови НП повністю відповідає психологічній моделі навчання на етапі вивчення основ теорії й методів розв'язку типових завдань, тобто самостійної побудови фундаменту логіко-максимальних структур. Студент "під керівництвом НП" знайомиться із цілями вивчення, структурою і обсягом знань та раціональними прийомами розв'язку завдань, вивчає основи теорії, здійснює контрольні рішення, порівнюючи свої успіхи з поставленими цілями, планує час і інтенсивність своєї діяльності. Таким чином, впровадження НП є одним зі шляхів оптимізації керування самостійною роботою студентів.